ឯកសារគោលនយោបាយ

ស្តីពី

ការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និង ការនាំចេញអង្ករ

****+****

I - សេចក្តីផ្តើម

1. gp2gjp4Bphtr2pso2pfilp9r9rpi sjr0oy2gvtpgby8i **យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ២** oypouBpyjtypskjtf2pipLx9;iujnpttphhBpto;i Sjhonphrt u;hoHvhDy8oithl31gv8ibyg2pi y9 py4puskjtfu4ushptypsuhc0ty9rt \ t9s3phsjPsyH gp2gjp4Bphksdrf2gvtpgb48åä8klktkrt9kyH y9 71crl sjr0ud9t y9 ud99rhjpytsnyskjtf;9 dur7p9os9ysh0úyDytpgtpioyl4pudtdt y9 shtisr9 284pugksyPgokdo2p2y;9 \

2. sjr0ksdrfy8ft8klDytpgb4åä8klktkrsyH gp2gjp4BphBpytnil7kpdkfr09 fyy # **គឺ ការបង្កើនផលិតភាព ការធ្វើពិពិធកម្មបនីយកម្ម** និង **ពាណិជ្ជូបនីយកម្មកសិកម្ម** (ឬការប្រែក្លាយ ***«កសិកម្មចិញ្ចឹមខ្លួន»*** ទៅជា ***«កសិកម្មសម្រាប់លក់ដូរ»***) តាមរយៈការអនុវត្តនូវ6pytpgdo7ptdtep fpBpfrlfyyt98klsyH grrpyF Å!Éötpgtkp9 y9 Sthrs1jpgfypkry grrpy;8ch 6pgpkpGk b3ky2yo7 y97g3ryp3ry y9osft87Lpuirpy Å@Éötpg;hsk8posfts7k y9 tpgSthr6pifhtktr Å#ÉötSn7dr9tpgd3od39j6 Å$Éö1gv8i (៥). ទីផ្សារ (៦). ការរៀបចំ និង ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍កសិករ និង (៧). ការកសាង និង ការសម្របសម្រួលkpoy \ t9 ogtpgnofo0y vn2oyltrtktrtu9Sirpy284pulp95p9 sjplkpgfhyptpgDytpgSdo dohskjtfu4ushpt Sjhvtuyy9idr8tpg y9 iDrrobp1pg \ yyptpgsyH Bpy2HÆ7uh y9uvptjhkyH;hitrdk8¬b9g y9 jnps;K9s7lisyPtr2p Sjhtu9kit9kpy4pusyP rpyktpyuhtsny5kScrs7li \ jsfH tr2pdi8tkp9®kKp1trStDfb9grl Sjhdoto sjpl3n4pu k9i4pu y94pubpf7tfiBpy \

3. tr2prpyktpyuh5p9t9tpg;hidk8 sjr0os9ytpgypsfvb9gpLBpysdfy t9suh5p9 r5 \ kdrpo2pft8kl t9tpgsglofs3physlpBpl t9tpgb48ååskjtf ksrfb3r1pskyp¬ oisis2p 1y Sky yplgjrGyDyduHgp2npfdttr2p 6poBpydotpkdotosjplr1fipf9pL tr2ptpls7P2pdos7kypsfv ¤b9g¬rpkk£ lp9k5pysyPsh7;Kpgbyg2pi \ ;hitrdk8 bpfy9ksdrfBpydorpn &¡# hpysipy t9gj8xp @)!)¬@)!! sdtplurpytsny5k 3gpLtikrph t9glFsuh2p9rl7k8iKgty9rt \ 2prly9tpgsdodBpk t9dktdorpn2p

#¡!$ hpysipy 3o;Ky9tpggtKpu2 y9 tpg5pio9suhdorh;h ish5Bpyo9pv ubisgt;hdk8fyy #¡#@ hpysipy SjhbpfStDf2pb9gypsfvBpy \ oSy ty9rt ish5ypsfv;8tpg t9xp @))(3rpySi !# upysipyb9g Ð @) upysipydk8osnpH s7pHoogrpndk82ptSk9 SjhBpy1gsfvutr2prpytdri5k2p9syHt \ dotpgsyH xHov p9uktpyuhkdrpo2gvtpgypsfvb9g2phtnF;8tpg 2ykpLtpgypsfvdk8sdtP;8tpgSjh onphpLrpytpg5pio9iDr oSyrlp9sdfykdrposkjtf2pi \ rLp9s7li sjplkpgrpy tpg8yslp3tpySisdfyក្នុងការកសាង ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និង ការដាំដុះស្រូវ ការពង្រីកផ្ទៃដីដាំដុះ និង ប្រពលវប្បកម្ម ព្រមទាំងកំណើនទិន្នផលស្រូវ ដោយសារកត្តាប្រើប្រាស់ទឹក ពូជ និង ជី ព្រមទាំងបច្ចេកទេសដាំដុះកាន់តែប្រសើរឡើង រាជរដ្ឋាភិបាលgu9cp y9rpytpgstyse9y8;hitrdk8 SjhyppLtr2p tpySirpybisgt;hdk8kdrpoStDf2pb9gypsfvtpySisdfyse9t9suh5p9r5 \

4. 7yry9syH dos7ktr2prpytphpy8i4puuskk sjr0ud9t7;Kpgypsfvb9gs7Ptpy7;Kpg u4ushpt \ upn2trb9gu4ushptdi8Bpy8plliDrcp y9styse9jh #! hpysipy t9xp @)!) Sjht9sypH dos7kDc y9 s8linpr y9syPSi2pdo4uypsfvb9g62p9s3 s1ltr2p y9 rlpyrp di8Bpys3gu9cp y9tpl2pdos7kypsfvb9g6ct9suh5p9r5 \ sjplkpgu4ushpt tu9doz ry9កំណើនប្រជាជន និង ការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ ជាមួយគ្នានឹងជីវភាពកាន់តែ6g6pgse9gok do2p2yt9dos7ktu9b48ååäy2psdfy Sjh2gvpLrpytpgsdodBpk Ð ogs4p3b9gtpySisdfy s3 gu9cp idr8tpgb9gsyPsh7;Kpgu4ushpty9styse95p9;9Sjg \ s7pHo7;Kpgb9g ofo0ysyHsyP fs9lit oSy dos7kSjh;hib9gshkkdrpoypsfv 3rpyrysdfys7 Sjh4p3sdfydorh;syP ioybpk 2puskkbpkbps3l s1lrpydos7ktpySisdfyse90 jf2p 1huy rpsek y9 Ænsnk 2psjr Bpytpl2pdos7kypfhb9g \ jsfH ktpyuhud9t7;Kpgu4ushptrpysdfy Sjhy9 ;hptpkhkdrpotktgtr2p \

5. sjpluyiLs[vutphpy8i4pu7p9syH gp2gjp4BphBpyjptsfvy886pytpg2psdfy 2p oyoypo sjplk1tpg2prltktg bp28tgrpkytydk8 y9 upn2tg7p9bk dur7p9Dj3b4¬ 8ååäy sjr0sjpHdkplovpdoz rs;K90 2puskkuptuyy9fnpl5kt9tpgStDfdk8ypsfv tpgjt2vy tpgsglofAtkpg y9 yi86ypsfv ការបង្កើតមូលនិធិទ្រទ្រង់ និង អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និង ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធបន្ថែមទៀតដល់វិស័យនេះ ។ ប៉ុន្តែ ទោះបីយ៉ាងណា វិធានការទាំងនេះ មិនទាន់មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធស៊ីសង្វាក់ និង ប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ហើយពេលអនុវត្តទៀតសោត ក៏ពុំទាន់ផ្តល់ប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ដែលធ្វើឱ្យលទ្ធផលដែលទទួលបានមកវិញ ពុំទាន់បានពេញលេញល្អ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ឃើញពីភាពចាំបាច់ក្នុងការសម្រិតសម្រាំងគោលនយោបាយបន្ថែមទៀត ដើម្បីជំរុញការងារនេះ ដោយផ្អែកលើទស្សនទានខ្សែសង្វាក់តម្លៃ (value chain) នៃផលិតកម្មស្រូវ- អង្ករ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលជ្រើស

ពីសស្រូវ- អង្ករជាមុខសញ្ញានាំចេញអាទិភាព ព្រមទាំងផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ពិសេស ដោយសារមូលហេតុ 2p l 7kpGk សំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

ទី១. ការពង្រីង និង ពិពិធកម្មមូលដ្ឋានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដោយសារវិស័យនាំចេញអង្ករមានសក្តានុពល អាចជួយបំពេញបន្ថែមដល់វិស័យកាត់ដេរ និង វិស័យផ្សេងទៀត ។ ក្នុងពេលអនាគត វិស័យនេះអាចក្លាយទៅជាវិស័យគន្លឹះមួយក្នុងការបន្តជំរុញការហក់ឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្នុងខណៈដែលវិស័យកាត់ដេរកំពុងប្រឈមនឹងការប្រកួតប្រជែងតឹងតែងខ្លាំង ។

ទី២. វិស័យអង្ករអាចនឹងមានសក្តានុពលធំធៀបនឹងវិស័យកាត់ដេរ ទាំងក្នុងន័យតម្លៃនាំចេញសរុប ទាំងតម្លៃបន្ថែមទទួលបាននៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗនៃសង្វាក់ផលិតកម្ម និង ការផ្គត់ផ្គង់ ក៏ដូចជាការបង្កើតការងារ ។ ប្រសិនបើការនាំចេញអង្ករឈានដល់ ៣ លានតោន នោះតម្លៃនាំចេញជាទឹកប្រាក់ នឹងមានរហូតដល់ ២.១០០ លានដុល្លារអាមេរិក (ប្រមាណជិត ២០% នៃ ផសស) ឬ បានប្រហែល ៦០០ លានដុល្លារអាមេរិក (ប្រមាណជាង ៥% នៃផសស) នៃតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ បើយើងអាចដោះស្រាយបញ្ហានាំចេញបានដូចគ្នានឹងអ្វីដែលយើងធ្លាប់បានធ្វើក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ដោយរក្សាបាននូវការរក្សាតម្លៃបន្ថែមដ៏ធំនេះនៅក្នុងស្រុក ទឹកប្រាក់ទាំងអស់នោះ នឹងចូលរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាម-រយៈការបង្កើតការងារឱ្យប្រជាពលរដ្ឋជាង ៧០% ដែលរស់នៅទីជនបទ ការបង្កើនចំណូលជូនប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ការកែប្រែជីវភាពរស់នៅរបស់កសិករ និង ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើនលើសលុប ដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចជនបទ ។ លើសពីនេះទៀត វិស័យនេះអាចផ្តល់ជាយន្តការបែងចែកផលពីកំណើនប្រកបដោយសមធម៌ និង មានឥទ្ធិពលបន្សាយ (spillover effects) លើរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទូលំទូលាយ ដែលនឹងឈានដល់ការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់តំបន់ជនបទកម្ពុជាទាំងស្រុង ។

ទី៣. រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ឃើញថា ការជំរុញនាំចេញអង្ករ គឺជាជំហានដំបូងសម្រាប់ឈានទៅជំរុញការនាំចេញកសិផលផ្សេងទៀត មានជាអាទិ៍ កៅស៊ូ និង ដំណាំផ្សេងទៀត ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងសភាពការណ៍បច្ចុប្បន្ន យើងសម្រេចលើគោលនយោបាយដោះស្រាយបញ្ហាតែមួយមុខនេះសិន សំដៅធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាព និង ភាពស័ក្តិសិទ្ធិនៃវិធានការ តាមរយៈការធានាឱ្យបញ្ហាស្ថិតក្នុងរង្វង់ដៃនៃការគ្រប់គ្រង និង សមស្របតាមលទ្ធ-ភាពនៃកម្រិតធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដូចជាសមត្ថភាពរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័នអនុវត្ត ។ មហិច្ឆតារបស់រាជរដ្ឋា-ភិបាល គឺមានធំជាងនេះ ប៉ុន្តែការពង្រីកមុខទំនិញច្រើនពេកក្នុងពេលតែមួយ ធ្វើឱ្យការប្រើប្រាស់ធនធាន និង សមត្ថភាពមានកម្រិតរបស់យើងពុំមានប្រសិទ្ធភាព និង ពុំស័ក្តិសិទ្ធិ តាមការចង់បាន ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជ-រដ្ឋាភិបាល រំពឹងថា ជោគជ័យនៃវិធានការនាំចេញអង្ករនឹងក្លាយជាសារនយោបាយមួយខ្លាំងក្លា ដែលលើកទឹកចិត្ត និង បើកផ្លូវសម្រាប់ជំរុញការនាំចេញកសិផលដទៃទៀតផងដែរ ។

6. t9ogtpgnsyH gp2gjp4Bphy9jptsfvy8ft8kl l7kpGk tpg84p3kpytpgn y9 2sdrk86pytpg2pthptkdrpoby8it9gl Fsuhoypy dur7p9tpgf9h7kkdrpogl Fsuhr6Lr y9 រយៈពេលវែងទៅមុខ ដើម្បីជំរុញកិត្តិនាម និង បរិមាណអង្ករនាំចេញរបស់កម្ពុជាលើទីផ្សារពិភពលោក ព្រម-ទាំង jptsfvy8lytpgkpoy y9 tpgSo9Sfttpg77h5kdi8f0pkhpk kdrpobLdtk9¬kpoy uptuygokgp2gjp4Bphgr3pby8ipLBpyr9rpi \

II - ចក្ខុវិស័យ និង យុទ្ធសាស្ត្រជំរុញការនាំចេញអង្ករ

7. ft8klgokgp2gjp4Bph 3f9pLtr2ptpl2p2d9tdk8 y9 2pdos7kypsfvb9g k5pyrlsh7;Kpgu4ushpt \ t9ylsyH gp2gjp4BphBpytnilltxp @)!% 2pxps3ph sjr0F Å!Éö2gvtpg;hidk8shkpLBpysdfy2p9 $ hpysipy t9sypH ogrpnb9gkdrpoypsfvdi8 ksdrfpLBpylp9if ! hpysipy y9 Å@Éö s6pLb9gtr2pdi8Bpys377hkph2pbyg2pi \ t9tpgby8i3yi;fs;rsyH gp2gjp4Bphy9s3pgudoiois3phtpgnk5py0 sjr06pyp ;hdoslp2ygoktktg iprglFtpgos9ydBptfnh y9 tpgtpioyl4pudtdtgokuts3 tpggtKpBpyy8kyk5sk0í9 sjplsdodBpklytpgk8i4puk9rrlg9rp y9 tpggr84p37pyjh tsnyskjtf2pi iprglFtpgos9yiDroSyrutpgypsfvb9g \ s3phtpgnk5py0syH rpyjf5p9sdtpr Ö

- ប្រកាន់យកគោលការណ៍ទីផ្សារដោយរក្សាការប្រកួតប្រជែងក្នុងចំណោមវិស័យឯកជន ក្នុងគោល-ដៅ2gvtpgypsfvpLrpydok74pu5k y9 os9ydBptfnhdo2ptktg \
- shttrkdok74put9tpgkdrokdrhg8p9dtk9 kpoyypypgokgp2gjp4Bph sjr0 kdrhjhjsngtpgypsfvb9gsjpl;h y9 kdrhtpg;hsk8pkp6pgnFd3odos47 grrpy tpg;hbp2ponypsfv y9 8vpoyodiovpt3n4pus;K90Sjhidr8sjpl dos7kypfh tpgkdrhtpgjt2vy y9 tpg;huirpy7;Kpg7pysuhs8hpksjPtpi oylskp1lfnplkdrpotpgypsfv y9 tpgud994pudotidoS29b9gtr2ppLBpy 2pbiogrp \
- 2gvtfk1doioitpg y9 4pu2pDj3g8p9gp2gjp4Bph y9 8klAt2y jf2p bp¬28tgrpkytydk8 upn2tg btjt2vy y9 ;hitgdk8 t9tpgby8il7kpGk 2gvtpgypsfvb9g jf2p tpgsglof y9 by8iS;ytpgktr4pu2gvtpgypsfvb9g y9 tpgfgfpSk9gt7;KpgsdtPdos7k tjf2ptpgud99kpoy;huirpy7;Kpg y9 upn2trb9g \
- sht7tfi y9 3pd7tpgfhgruknpttktg y9 k13rytktg sjr0tpgupg;h¬doslp2ygokut3pi iprglFtpgos9y;hitr y9 tpg;i;9dk8dotosjpl3n¬4pu tjf2ptpgshtklbnpffgfpDc sjpl77hBpyuirpy7;Kpg tpgonHonph osfts7kjpjH y9 Æn7pykrdko \
- ជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ការបង្កើនសមត្ថភាពនាំចេញអង្ករពីកម្ពុជាដោយខ្លួនឯង ដោយបើកចំហ ដល់គ្រប់ក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្មទាំងអស់ ដែលបើកស្នាក់ការប្រមូលទិញ និង កែច្នៃស្រូវនៅក្នុង ប្រទេស ឱ្យធ្វើការនាំចេញអង្ករស្របច្បាប់ ប្រកួតប្រជែងដោយសុច្ចរិត យុត្តិធម៌ និង ស្មោះត្រង់

ដោយគោរពបាននូវកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ និង ទទួលបានការលើកទឹកចិត្តតាមការកំណត់នៃច្បាប់របស់កម្ពុជាជាធរមាន ។

8. gp2gjp4Bphy9by8ilI7kpGkypsfvb9g sjpIs;pishb4dtrugk5py Ö

7r/ökdrpogIFsuh5 s1Ioypy5p9r5 di82gvtpg;hidk8Sjhrpyidr8tpg7;Kpg y9 2gvtpgypsfvb9giprgIFtpgoS9gtpgypsfvdk8sdtP;8tpg s7PgttpgypsfvbP9g;8tpg \ 86pytpg2ptSk9grrpy F Å!Éöoytpg8ysIp3 y9 ud9tsk8p6pgpkpdk dur7p9shttrktpg¬ sdodBpk7t u2 2 osfts7kkrdko y9 2gvtpg;hÆn7py5piifkdrpok13rytktr Å@ÉösjpHdkpIovpt9HÆn7py kdrpodorh7v y9 StDfdk8 dur7p9Æn7pykdrpo upn2tr iprgIFtr866pypÆn7py y9 rhy6gSrt1py4I y9 Å#Éötpgkdrh y9 tpgusyúytpgypsfvb9g iprgIFtpgSthryi86ypsfv y9 tpgkdrhtpgjt2vy 2puskk tpgoBpifnpIsdtP;8tpg \

7ujökdrpogIFsuhr6Lr y9S89 di8s;pishtpgshtkIkri4pudotidoS29t9tpg ypsfvb9g iprgIFtpgshttrkosfts7k;hitr tpgd3od3922pij tpgd3od397t u2 2 tpgsglofgfypkryb9tpgt សិករ គុណភាពកែច្នៃស្រូវ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន រួមទាំងផ្លូវដែក និង កំពង់ផែ ថាមពល b3ky tpgd3od39 y9 sdodBpkj Æn7pygIFsuh5 y9 S89 dur7p9 tpgkdrhupn2tr y9 tpgSk9gt7;Kpg \

III - សភាពការណ៍ទីផ្សារ និង បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ

9. ជារួម រាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យឃើញថា ពុំសូវមានបញ្ហាចោទពាក់ព័ន្ធជាគោលនយោបាយ ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការនាំចេញ និង ខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់អង្ករប៉ុន្មានទេ ដោយសារកន្លងមកប្រទេសយើងសម្រេចបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ ព្រមទាំងមានគោលនយោបាយវិនិយោគ និង ពាណិជ្ជកម្មបើកចំហយ៉ាងទូលំទូលាយ ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី កម្ពុជានៅមានឧបសគ្គធំៗមួយចំនួន ដែលបង្កការលំបាកដល់ការនាំចេញអង្ករប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាស្ថាប័ន ការគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម បច្ចេកទេសដាំដុះ និង កង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ហើយបញ្ហាប្រឈមខ្លះងាយស្រួលដោះស្រាយ និង ផ្តល់ផលភ្លាមៗ ប៉ុន្តែមានបញ្ហាខ្លះទៀតទាមទារនូវ ពេលវេលា និង ការវិនិយោគច្រើន ។

៣.១. ស្ថានភាពទីផ្សារអង្ករតំបន់ និង ពិភពលោក

10. គួរកត់សម្គាល់ថា ទំហំពាណិជ្ជកម្មអង្ករពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ ២០១០ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថា ស្ថិតក្នុងរង្វង់ ៣១,៣ លានតោន ធៀបនឹង ២៩,៧ លានតោន ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ដែលក្នុងនោះ តម្រូវការនាំចូលអង្ករគុណភាពមធ្យម និង ទាប មាននិន្នាការកើនឡើងនៅតំបន់អាស៊ី ដោយសារបញ្ហាអាកាសធាតុនៅហ្វីលីពីន ការខកខានដាំដុះ និង ការកាត់បន្ថយឧបត្ថម្ភធនលើជីនៅឥណ្ឌូណេស៊ី ក៏ដូចជាតម្រូវការបំពេញស្បៀងបម្រុងរបស់ប្រទេសក្នុងតំបន់ ។ តាមការប៉ាន់ស្មាន ពាណិជ្ជកម្មអង្ករនៅអាស៊ីអាចនឹងកើនដល់ ១៤,៥ លានតោន ក្នុងឆ្នាំ ២០១០

នេះ ព្រមជាមួយនោះថ្លៃអង្ករអាចកើនឡើងខ្ពស់ និង មានភាពប្រែប្រួលជាខ្លាំង ។ 2pgr ពាណិជ្ជកម្មអង្ករក្នុងតំបន់ និង ពិភពលោក មានសក្តានុពលកំណើនខ្ពស់ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និង វែងទៅមុខ ប៉ុន្តែក៏មានហានិភ័យផងដែរ ដោយសារកត្តាប្រែប្រួលនៃថ្លៃដែលបណ្តាលមកពីបម្រែបម្រួលស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង នយោបាយ ក្នុងបណ្តាប្រទេសនីមួយៗលើពិភពលោក ។ សក្តានុពលពាណិជ្ជកម្មអង្ករកើនឡើង ដោយសារកត្តាកំណើនប្រជាជន និង សេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងចរន្តសកលភាវូបនីយកម្ម ដែលជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររបៀបរស់-នៅ (life style) ពោលគឺការប្រែប្រួលចំណូលចិត្តទៅបរិភោគអង្ករច្រើនឡើង ។ ទោះបីយ៉ាងណា ទីផ្សារអង្ករពិភពលោក គឺជាទីផ្សារដែលមានលក្ខណៈគាំពារ និង ទទួលការឧបត្ថម្ភធនខ្លាំង ដោយមូលហេតុនៃភាពរសើបខាងនយោបាយ និង ប្រពៃណីដាំស្រូវ ដែលត្រូវបានគេផ្តល់សំខាន់នៅក្នុងបរិការណ៍សាសនា និង សុវត្ថិភាពស្បៀងអាហារជាតិ ។

៣.២. បញ្ហាប្រឈម

ក. បញ្ហាទាក់ទងនឹងផលិតកម្មស្រូវ

11. ផលស្រូវលើសសម្រាប់ការនាំចេញ គឺនៅមានកម្រិតទាប ពីព្រោះបើកម្ពុជាមានបំណងចង់នាំចេញអង្ករ ៣ ទៅ ៤ លានតោនក្នុង ១ ឆ្នាំៗ យើងត្រូវផលិតស្រូវយ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបាន ១០ ទៅ ១១ លានតោន ដែលទាមទារឱ្យយើងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលនាំឱ្យមានផលិតភាពទាប ដូចជា បញ្ហាគ្រប់គ្រងប្រើប្រាស់ដីធ្លី បញ្ហាទឹកស្រោចស្រព បញ្ហាសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស បញ្ហាប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ និង ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធអង្គការកសិករ ។

ខ. បញ្ហាទាក់ទងនឹងវិស័យកែច្នៃស្រូវ និង ពាណិជ្ជកម្មអង្ករ

12. តម្លៃស្រូវដែលកសិករកម្ពុជាទទួលបាន គឺទាបជាងពី ៣៥% ទៅ ៤០% នៃតម្លៃដែលកសិករថៃ និង វៀតណាម ទទួលបាន ដែលជាឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងសំខាន់សម្រាប់ការនាំចេញ ប៉ុន្តែ ត្រូវបាត់បង់ទៅវិញ ដោយសារចំណាយក្រៅផ្លូវការ ថ្លៃដឹកជញ្ជូន និង ចំណាយកែច្នៃស្រូវទៅជាអង្ករ ខ្ពស់ខ្លាំងពេក ។ ជាការពិត ការនាំចេញស្រូវមិនទាន់កែច្នៃ គឺជាការខាតបង់តម្លៃបន្ថែមច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ចំពោះសេដ្ឋកិច្ច ដែលតាមការ-ប៉ាន់ស្មានអាចមានទំហំរហូតដល់ប្រមាណ ៥០០ លានដុល្លារក្នុង ១ ឆ្នាំៗ ។ បើអាចរក្សាការកែច្នៃក្នុងស្រុកបាន កម្ពុជាអាចចំណេញបានចុងអង្ករ កន្ទក់ និង អង្កាម សម្រាប់លើកកម្ពស់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងទៀត ដូចជា វារីវប្បកម្ម និង ការចិញ្ចឹមសត្វ បន្ថែមលើផលចំណេញពីការបង្កើតការងារ និង ចំណូលដល់ប្រជាជនដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងវិស័យនេះ ។ ប្រសិនបើមានការវិនិយោគកាន់ច្រើនលើការបង្កើតរោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវទំនើបៗនោះ អាចឱ្យកម្ពុជាផលិតអង្ករបានច្រើន និង មានគុណភាពខ្ពស់សម្រាប់ទីផ្សារអន្តរជាតិ ដែលកំពុងតែរីកចម្រើនជាលំដាប់ ព្រមទាំងបង្កើនការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិអំពីស្តង់ដារអង្ករកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងប្រឈមនឹងឧបសគ្គធំៗមួយចំនួន ដែលចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ខ្សែចង្វាក់តម្លៃអង្ករកម្ពុជា ដូចជា បញ្ហាថ្លៃថាមពល និងថ្លៃដឹកជញ្ជូនខ្ពស់ ព្រមទាំងថ្លៃឥណទានខ្ពស់ និងពិបាកខ្ចី ។

គ. បញ្ហាទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធសម្រួលការនាំចេញអង្ករ

13. ប្រព័ន្ធសម្រួលការនាំចេញ ទាំងផ្នែករឹង និង ទន់ នៅមិនទាន់រលូនស៊ីសង្វាក់គ្នាដែលជាឧបសគ្គចម្បងដល់ការជំរុញនាំចេញអង្ករកម្ពុជា ក្នុងនោះ ផ្នែករឹង រួមមាន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន កំពង់ផែ ផ្លូវជនបទ

ឃ្លាំងទំនិញ និង ផ្នែកទន់ រួមមាន ការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ស្ថាប័នគាំទ្រ បទដ្ឋានគុណភាព បទដ្ឋានអនាម័យ និង ភូតគាមអនាម័យជាដើម ។ល។ បញ្ហាសំខាន់ៗនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយ រួមមានជាអាទិ៍ : ការគាំទ្រផ្នែកស្ថាប័ននៅទន់ខ្សោយ និង ភាពពុំមានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិលើគុណភាព និង ស្តង់ដារ ព្រមទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកំពង់ផែនៅមានកម្រិត ។ *(ការវិភាគលម្អិត មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១)*

IV - វិធានការគោលនយោបាយ

14. ដើម្បីសម្រេចនូវចក្ខុវិស័យនៃការប្រែក្លាយកម្ពុជាទៅជាជង្រុកស្រូវ និង ជាប្រទេសនាំចេញអង្ករធំមួយក្នុងពិភពលោក រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តួចផ្តើមអនុវត្តគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និង ការនាំចេញអង្ករ បន្ថែមលើវិធានការដែលបានដាក់ចេញរួចមកហើយក្នុងរយៈពេលកន្លងមក តាមរយៈការដាក់ចេញនូវវិធានការជាក់ស្តែង រយៈពេលបន្ទាន់ដែលផ្តល់ផលភ្លាមៗ (សម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០១០ និង ឆ្នាំ ២០១១) ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ បន្តជំរុញអនុវត្តវិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង សំដៅធានាបាននូវចីរភាព និង វឌ្ឍនភាព ក្នុងការនាំចេញអង្ករកម្ពុជា ក៏ដូចជាការឈានទៅជំរុញការនាំចេញកសិផលជាទូទៅ ។ ចំពោះវិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង ដែលលើកឡើងត្រឹមតែជាការចង្អុលទិស ក៏ដូចជាការជំរុញនាំចេញកសិផលដទៃទៀត គឺចាំបាច់ត្រូវការនូវការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់បន្ថែម និង សិក្សាស៊ីជម្រៅ ដើម្បីបន្តកែលម្អរគោលនយោបាយទាំងនោះ ស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង និង បទពិសោធន៍ នៃការជំរុញការនាំចេញអង្ករ ។

$ö!ö86pytpguptulyy9;hlitrlk8

ក. វិធានការបន្ទាន់ និង ផ្តល់ផលភ្លាមៗ:

- ***បង្កើនផលិតភាពក្នុងការផលិតស្រូវ ដោយប្រើប្រាស់ពូជមានទិន្នផលខ្ពស់ និង ធ្វើស្រែតាមក្បួនខាតបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវ ។*** វិធានការជាក់ស្តែងរួមមាន ÷
  - សម្រួលនីតិវិធីនៃការនាំចូលពូជស្រូវ ជី ធាតុចូលផ្សេងទៀត និង គ្រឿងយន្តកសិកម្ម ព្រម-ទាំងបន្តផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធលើការនាំចូលចំពោះសម្ភារៈ និង បរិក្ខារខាងលើនេះ ។
  - ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់ផលិតកម្ម និង ការបែងចែកពូជក្នុងស្រុក តាមរយៈ (១). ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវកំណត់ប្រភេទពូជស្រូវសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលជាគោលដៅអាទិភាព ជំរុញផលិតកម្ម និងការផ្សព្វផ្សាយប្រើប្រាស់ពូជ នៅមុនដំណាច់ឆ្នាំ ២០១០ នេះ និង ត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត និង យន្តការ ដើម្បីលើកស្ទួយដល់ផលិតកម្ម និង ការបែងចែកផ្សព្វផ្សាយប្រើប្រាស់ពូជឱ្យបានស្រេចបាច់ នៅមុនដំណាច់ឆ្នាំ ២០១០ នេះ (២). ពង្រឹង និងពង្រីកបន្ថែមទៀតនូវសមត្ថភាពវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និង អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា ស្ថានីយ៍ពិសោធន៍ មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម កសិដ្ឋានសម្រាប់ផលិតពូជ សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ។
  - ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌនៃសេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម (extension services) ក្នុងគម្រោងទាំងឡាយដែលកំពុងអនុវត្ត ទាំងក្រោម

ហិរញ្ញប្បទានជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ទាំងដោយរាជរដ្ឋាភិបាលខ្លួនឯង ដើម្បីដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់នានាសម្រាប់ធានាសង្គតិភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវានេះ ។

- ***បន្តពិស្តារកម្មធារាសាស្ត្រ*** (Irrigation expansion)៖ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ត្រូវបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ទឹកពីប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់ និង ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសក្នុងការរៀបចំ និង ជ្រើសរើសគម្រោងវិនិយោគដោយដកស្រង់បទពិសោធន៍ពីប្រទេសជិតខាងដែលមានស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ និង លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។ វិធានការជាក់ស្តែងរួមមាន ÷
  - ត្រូវប្រើប្រាស់ឱ្យអស់លទ្ធភាពនូវធនធានទឹកដែលមានស្រាប់នៅក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយទៅថ្ងៃមុខទៀត ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដល់ប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង និង ធ្វើការវិនិយោគលើប្រឡាយស្រោចស្រពខ្នាតតូច ដើម្បីទាញផលពីទំនប់ និង ប្រឡាយមេធំៗដែលមានស្រាប់ ឬកំពុងសាងសង់ ។
  - លើកទឹកចិត្តដល់ស្ថាប័នមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និង សប្បុរសជននានា ក្នុងការចូលរួមចំណែកដល់ការកសាងប្រឡាយស្រោចស្រពខ្នាតតូច ។
  - ពង្រឹងបន្ថែមសមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម ពាក់ព័ន្ធនឹងការថែទាំ និង ដំណើរការនៃសហគមន៍អ្នកប្រើប្រាស់ទឹក ។
- ***បន្តសាងសង់ និង ថែទាំផ្លូវជនបទ៖*** ក្រសួង- ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀតដល់ការកសាង និង ការថែទាំផ្លូវលំជនបទដែលផ្សារ ភ្ជាប់ពីទីតាំង ផលិតស្រូវ- អង្ករ ទៅកាន់ទីផ្សារ ។
- ***ជំរុញការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានខ្នាតតូចដល់វិស័យកសិកម្ម៖*** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវបន្តពិនិត្យដាក់ចេញនូវវិធានការ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និង ជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យធនាគារពាណិជ្ជ និង ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនានា ផ្តល់ឥណទានឱ្យបានកាន់តែច្រើនថែមទៀតដល់កសិករ ។

ខ. វិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង៖

- ***លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងទឹក ដែលជាកត្តាគន្លឹះក្នុងការបង្កើនផលិតភាព និង ប្រពលវប្បកម្មដំណាំ ៖*** ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម និង ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក រយៈពេល ១០ ទៅ ២០ ឆ្នាំទៅមុខ ដោយដាក់ចេញនូវវិធានការអនុវត្តជាក់ស្តែង ព្រមទាំងកំណត់យកការវិនិយោគលើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និង ការគ្រប់គ្រងទឹកជាអាទិភាពសំខាន់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។
- ***បង្កើនការវិនិយោគលើការស្តារឡើងវិញនូវស្ថានីយ៍ មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ និងកសិដ្ឋាន ដើម្បីបម្រើការងារស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍន៍ និងផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រដល់ផលិតកម្មកសិកម្ម ។***
- ***ជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីអគ្គិសនីនីយកម្មជនបទសម្រាប់បម្រើឱ្យវិស័យកសិកម្ម៖***

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ត្រូវជំរុញការអនុវត្តគម្រោងអគ្គិសនីនីយកម្មជនបទ ដែលមានស្រាប់ និង រៀបចំគម្រោងថ្មីឱ្យបានឆាប់ សម្រាប់បើកលទ្ធភាពដល់ការបញ្ជូន ការចែកចាយថាមពលអគ្គិសនីទៅដល់តំបន់ជនបទ សម្រាប់បម្រើឱ្យការបូមទឹកស្រោចស្រពដំណាំកសិកម្ម ។

- ***បន្តលើកកម្ពស់ និង ការចងក្រងរចនាសម្ព័ន្ធអង្គការកសិករ*** (Farmer Organization)**:** ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ព្រមទាំងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ត្រូវរៀបចំគម្រោងផែនការ ដើម្បីគាំទ្រការបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងរបស់កសិករ (រួមមាន សមាគម សហគមន៍ និង សហព័ន្ធកសិករ ជាដើម) និង ពង្រឹងតួនាទីនៃរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងរបស់កសិករនេះ ដើម្បីសម្របសម្រួល ដោះស្រាយបញ្ហាផលិតកម្ម តម្រូវការ និង កង្វល់នានា ព្រមទាំងពង្រឹងភាពជាម្ចាស់របស់កសិករ ។
- ***លើកកម្ពស់ និងជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយនៃការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម ប្រកបដោយចីរភាព ។*** វិធានការជាក់ស្តែងរួមមាន ÷
    - ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ត្រូវជំរុញផ្តល់អាទិភាពដល់ការផ្តល់ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីនៅតំបន់ដែលមានសក្តានុពលផលិតស្រូវ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពកម្មសិទ្ធិដីស្រែ កាត់បន្ថយជម្លោះ លើកទឹកចិត្តការវិនិយោគលើដី និង អាចប្រើប្រាស់ជាទ្រព្យបញ្ចាំ សម្រាប់ការខ្ចីឥណទាន ការទិញគ្រាប់ពូជ ជី និង តម្រូវការវិនិយោគបន្ថែមផ្សេងទៀត ។
    - ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ត្រូវសហការជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញការរៀបចំធ្វើចំណាត់ថ្នាក់តំបន់ប្រើប្រាស់ដី និង ផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ ជាពិសេស ចំពោះកសិករ ។
    - ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវសហការជាមួយ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ក្នុងការរៀបចំកសាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម សំដៅធ្វើឱ្យការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្ម មាននិរន្តរភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។
    - ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវធ្វើជំរឿនកសិកម្មជាតិ ក្នុងរយៈពេល ០៥ ឆ្នាំម្តង ។ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃជំរឿនកសិកម្មជាតិនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវរៀបចំធ្វើផែនទីដាំដុះ ។
    - ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវជំរុញការរៀបចំច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្ម និង អនុក្រឹត្យស្តីពីផលិតកម្មសិកម្ម តាមកិច្ចសន្យា ។
    - ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវជំរុញការផ្តល់ឥណទាន តាមរយៈមូលនិធិទ្រទ្រង់ និងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងប្រភពផ្សេងៗទៀត ដល់សហករណ៍កសិកម្ម និង គាំទ្រដល់ការបង្កើតធនាគារអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ។

$ö@ö 86pytpguptulyy9tpgdor,h7vl y9 tpgStDfdk8

ក. វិធានការបន្ទាន់ និង ផ្តល់ផលភ្លាមៗ

- ***បន្តជំរុញការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការប្រមូលទិញស្រូវ :*** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ នូវយន្តការហិរញ្ញប្បទានចាំបាច់នានា ដើម្បីឱ្យសហគមន៍កសិករ រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ និង ក្រុមហ៊ុននាំចេញ មានលទ្ធភាពខ្ចីឥណទាន ក្នុងនោះ រួមទាំងឥណទានពីធនាគារពាណិជ្ជ ដែលរួមបញ្ចូលយន្តការផ្តល់ឥណទានកម្ចី ដែលមានការធានាពីរដ្ឋផងដែរ ។ វិធានការជាក់ស្តែងរួមមាន ÷

- បង្កើនទុនបន្ថែមដល់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទចំនួន ៧ លានដុល្លារអាមេរិក (ពី ១៣ លានដុល្លារអាមេរិក ទៅ ២០ លានដុល្លារអាមេរិក) នៅដំណាច់ឆ្នាំ ២០១០ ឬ យ៉ាងយូរនៅដើមឆ្នាំ ២០១១ ។
- បង្កើនទ្វេដង មូលនិធិទ្រទ្រង់ និង អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ពីចំនួន ១៨ លានដុល្លារអាមេរិក ទៅ ៣៦ លានដុល្លារអាមេរិក យ៉ាងយូរនៅឆ្នាំ ២០១១ ។
- រៀបចំគម្រោងធានាឥណទាន (Credit Guarantee Scheme) ដើម្បីធានាកម្ចីពីធនាគារពាណិជ្ជ ដោយក្រុមហ៊ុន និង ស្ថាប័នប្រមូលទិញស្រូវ ឱ្យស្រេចយ៉ាងយូរនៅឆ្នាំ ២០១១ ។
- សហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីបង្កើតមូលនិធិរំលែកហានិភ័យ (Risk Sharing Facilities) ដើម្បីជំរុញការផ្តល់កម្ចីដោយធនាគារពាណិជ្ជចំពោះសកម្មភាពកែច្នៃក្នុងវិស័យកសិកម្ម និង សម្រាប់សហគ្រាស ធុនតូច និង មធ្យម ជាទូទៅ ឱ្យបានយ៉ាងយូរនៅឆ្នាំ ២០១១ ។
- ជំរុញអោយក្រុមហ៊ុនកែច្នៃ (ម្ចាស់រោងម៉ាស៊ីនកិចស្រូវ) អនុវត្តតាមទស្សនទាន «ទីផ្សារស្រូវបើចំហរ » (Open Paddy Market) តាមរយៈសកម្មភាពមួយចំនួន ដូចជា ផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យាជាមួយសហគមន៍កសិកម្ម សេវាថ្លឹង ហាលស្រូវ បញ្ចាំស្រូវដើម្បីយកប្រាក់ទៅប្រើប្រាស់ជាមុន ផ្តល់ពូជស្រូវមានគុណភាពខ្ពស់ និងជីគីមីជាដើម ដល់សហគមន៍កសិករ ដើម្បី ផលិតតាមតម្រូវការទីផ្សារ ។

- ***ផ្តល់ការគាំទ្រ និង ពង្រឹងសមាគមកែច្នៃស្រូវៈ*** រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តល់ការគាំទ្រពិសេសជូនដល់សមាគមម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ ដូចគ្នានឹងវិស័យកាត់ដេរដែរ ក្នុងនោះរួមមាន ការលើកតម្កើងសារៈ-សំខាន់នៃតួនាទីរបស់សមាគមនេះ ក្នុងការស្វែងរកទីផ្សារ និង ការការពារផលប្រយោជន៍កសិករ ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពកែច្នៃស្រូវ ដើម្បីបង្កើនតម្លៃបន្ថែមពីការនាំចេញអង្ករកម្ពុជា ។

ខ. វិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង

- ***បង្កើតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ និង យន្តការខ្នាស់សម្រាប់ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានៈ*** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំបង្កើតឱ្យមានមធ្យោបាយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ។ ជាមួយគ្នានេះ ត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា និងច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពង្រីកប្រភេទវត្ថុបញ្ចាំ និងប្រតិបត្តិការកិច្ចសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជា ការជួលរោងចក្រតាមប្រព័ន្ធធនាគារ និង ប្រព័ន្ធឃ្លាំងទំនិញតាមវិក័យប័ត្រជាដើម ព្រមទាំងបង្កើតយន្តការត្រួតពិនិត្យតាមដានកម្ចីមានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពខ្លាចរអា និង ហានិភ័យរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ និង ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្រុមហ៊ុនកសិ-ឧស្សាហកម្ម សេវាប្រឹក្សាហិរញ្ញវត្ថុ និង សហគ្រាសខ្នាតតូច និង មធ្យម អាចជួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ កែលម្អគុណភាព

ក្នុងការវិភាគហានិភ័យ សេវាផ្តល់កម្ចី និង ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ។

- ***ពិចារណាលើការបង្កើត ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម ដើម្បីទ្រទ្រង់ និង ជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ទាំងក្នុងកម្រិតផលិតកម្ម ទាំងក្នុងកម្រិតកែច្នៃ ។***
- ***កាត់បន្ថយថ្លៃអគ្គិសនី និង ពង្រីកវិសាលភាពនៃតំបន់គ្របដណ្តប់៖*** ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ត្រូវបន្តពន្លឿនការងារធ្វើពិពិធកម្មប្រភពថាមពល ក្នុងគោលដៅបន្ថយថ្លៃដើមឱ្យកាន់តែទាប និង បង្កើនការគ្របដណ្តប់ឱ្យបានទូលាយដល់ទីជនបទ ។ អាជ្ញាធរអគ្គិសនីកម្ពុជា ត្រូវបន្តជំរុញការអនុវត្តល្អៗដែលមានស្រាប់ ។ លើសពីនេះ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល (អគ្គិសនីកម្ពុជា) ត្រូវបន្តការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀត ។

៤.៣.វិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធសម្រួលការនាំចេញអង្ករ (Logistic System)

ក. វិធានការបន្ទាន់ និង ផ្តល់ផលភ្លាមៗ

- ***ជំរុញការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម កាត់បន្ថយចំណាយក្រៅផ្លូវការ និង បំបាត់កុងត្រូលជជុះ ៖*** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា) ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (អគ្គនាយកដ្ឋានកាំកុងត្រូល) ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាក់ស្តែងសម្រាប់អនុវត្តដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ដោយកំណត់ច្បាស់អំពីនីតិវិធីនៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យឯកសារនាំចេញ រួមទាំងការបង់កម្រៃផ្សេងៗ និង ពេលវេលា ព្រមទាំងបែងចែកការទទួលខុសត្រូវរវាងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង មានតម្លាភាពជាសាធារណៈ ដោយចាត់ទុកការនាំចេញអង្ករជាអាទិភាពពិសេស សំដៅកាត់បន្ថយចំណាយក្រៅផ្លូវការ និង ពេលវេលានៃការនាំចេញឱ្យបានជាអតិបរមា ដោយយកតាមគំរូនៃការផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មពិសេស ដូចដែលបានផ្តល់ឱ្យវិស័យកាត់ដេរ ។
- ***អនុវត្តយន្តការច្រកចេញចូលតែមួយ*** (Single Stop Service) ***ដើម្បីបំពេញបែបបទនាំចេញ ៖*** ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា) ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (អគ្គនាយកដ្ឋានកាំកុងត្រូល) ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ត្រូវរៀបចំ និង អនុវត្តយន្តការច្រកចេញចូលតែមួយ សម្រាប់ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញអង្ករ និង ការបំពេញនីតិវិធីគយ ព្រមវិញ្ញាបនប័ត្រផ្សេងៗ ដូចជាវិញ្ញាបនប័ត្រអនាម័យ និងវិញ្ញាបនប័ត្រភូតគាមអនាម័យ (SPS) វិញ្ញាបនប័ត្រធូបនកម្ម (Fumigation) វិញ្ញាបនប័ត្រ បញ្ជាក់អំពីគុណភាព បរិមាណ និង ទម្ងន់ ព្រមទាំងវិញ្ញាបនប័ត្រគយ ។
- ***ដោះស្រាយបញ្ហាស្តង់ដារចំណាត់ថ្នាក់ និង គុណភាព ឱ្យស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ៖*** ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំកិច្ចការនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការបង្កើតប្រព័ន្ធវិញ្ញាបនកម្មឯករាជ្យ ឬ លើកទឹកចិត្តដល់ស្ថាប័នវិញ្ញាបនកម្មឯកជនដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះជាអន្តរជាតិ ដើម្បីចេញវិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់គុណភាព និង ចំណាត់ថ្នាក់តាមស្តង់ដារមួយដែលអនុលោមតាមការតម្រូវរបស់ប្រទេស

នាំចូល ។ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល តាមរយៈវិទ្យាស្ថានស្តង់ដារកម្ពុជាត្រូវសហការជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងការកំណត់បទដ្ឋានគុណភាពអង្ករនៅកម្ពុជា ហើយធ្វើការជាមួយវិស័យឯកជន ដើម្បីអនុវត្តនៅលើទីផ្សារអង្ករ ក៏ដូចជាត្រូវស្វែងរកសមត្ថភាពបច្ចេកទេស ដើម្បីសម្រេចបានតាមស្តង់ដារ ឬ បទដ្ឋានទាំងនោះ ។

- ***ជំរុញការសាងសង់កំពង់ផែភ្នំពេញ និង ឃ្លាំងគយ* (Bonded warehouse) :** ដើម្បីធ្វើពិពិធកម្ម និង ស្វែងរកច្រកចេញ ដែលមានសក្តានុពលសម្រាប់ការនាំចេញអង្ករ ដោយគិតគូរអំពីទីតាំងផលិតកម្មស្រូវ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និង គោលដៅនាំចេញ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញលទ្ធភាពប្រើប្រាស់កំពង់ផែភ្នំពេញ បន្ថែមលើកំពង់ផែខេត្តព្រះសីហនុ តាមរយៈការដឹកតាមកប៉ាល់តូចៗទៅផ្ទេរឡើងនាវាធំៗ នៅកំពង់ផែនៅបរទេស ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការសាងសង់ឃ្លាំងគយ ក្នុងប្រទេស ដើម្បីសម្រួលការដឹកជញ្ជូន និង ចែកចាយ ។

ខ. វិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង

- *រៀបចំច្បាប់ស្តីពីភូតគាមអនាម័យ និងអនុក្រឹត្យ និងប្រកាសនានាដែលពាក់ព័ន្ធ និង ជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តទាំងនោះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពដល់មន្ត្រី ដែលអនុវត្តកិច្ចការទាំងនេះ ។*
- ***បង្កើត និង ពង្រឹងប្រព័ន្ធផ្តល់វិញ្ញាបនប័ត្រអនាម័យ និងវិញ្ញាបនប័ត្រភូតគាមអនាម័យមួយរឹងមាំ:*** ដើម្បីប្រយោជន៍កែលម្អសុវត្ថិភាពចំណីអាហារនៅកម្ពុជា និង ដើម្បីជំរុញការនាំចេញអង្ករ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវកំណត់ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអនាម័យ និង ភូតគាមអនាម័យរួម ព្រមទាំងបែងចែកការទទួលខុសត្រូវឱ្យច្បាស់លាស់ ។ ក្រសួងទទួលបន្ទុកត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស និង លើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ទីរពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធ្វើតេស្ត តាមដានត្រួតពិនិត្យ និង ប្រមូលផ្តុំមុខងារអនាម័យ និង ភូតគាម-អនាម័យ ។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល និង ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវសិក្សាអំពីចំណាត់ថ្នាក់នៃកម្រិតគុណភាព និងតម្រូវការខុសៗគ្នានៃទីផ្សារអង្ករ ហើយលើកជាជម្រើស ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាវិញ្ញាបនប័ត្រអនាម័យ និង វិញ្ញាបនប័ត្រភូតគាមអនាម័យ រួមទាំងលទ្ធភាពបង្កើតស្ថាប័នឯករាជ្យ ដោយមានការចូលរួមពីវិស័យឯកជន ។
- *ពង្រឹងសមត្ថភាព និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមរយៈការកសាងមន្ទីរពិសោធន៍បង្អែក ដោយបំពាក់នូវឧបករណ៍ និងបច្ចេកវិទ្យាទាន់សម័យ បង្កើតមន្ទីរពិសោធន៍បណ្តាញត្រួតពិនិត្យប្រចាំតំបន់ និងតាមច្រកព្រំដែន ព្រមទាំងកសាង និងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ ក្នុងគោលដៅដើម្បីសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យ និងចេញវិញ្ញាបនប័ត្រអនាម័យ និងវិញ្ញាបនប័ត្រភូតគាមអនាម័យ អោយបានឆាប់រហ័ស និងមានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ។*

- ***វិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃនាំចេញ:*** ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន និង ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយនាំចេញ ដែលបណ្តាលមកពីផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រួមមាន ថ្លៃដឹកជញ្ជូន កន្លែងលើកដាក់ទំនិញ ឃ្លាំងផ្ទុកទំនិញ ប្រតិបត្តិការកំពង់ផែ និង សេវាដទៃទៀត ដោយពិនិត្យមើលលទ្ធភាពវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការដឹកជញ្ជូន និង ការលើកដាក់ទំនិញ ។ ទស្សនទាននៃគម្រោងវិនិយោគត្រូវយកទៅពិភាក្សាជាមួយដៃគូសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី និង ពហុភាគី ឬ ដៃគូវិស័យឯកជន ដើម្បីស្វែងរកទុនវិនិយោគបន្ថែមលើការវិនិយោគរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផ្ទាល់ ។
- ***ជំរុញការស្តារផ្លូវដែក និង ប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវដែកឱ្យបានលឿន (បាត់ដំបង-ភ្នំពេញ និង ភ្នំពេញ-ខេត្តព្រះសីហនុ) :*** ការដឹកអង្ករ ឬ ទំនិញតាមផ្លូវដែក មានថ្លៃថោក និង អាចកាត់បន្ថយចំណាយក្រៅផ្លូវការ ព្រមទាំងចំណេញពេលវេលា ។ ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន ជាពិសេសតាមរយៈគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងសម្បទានរាជាយស្ម័យយានកម្ពុជា ត្រូវបន្តជំរុញការងារស្តារ និង អភិវឌ្ឍផ្លូវដែក ព្រមទាំងសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនសម្បទានិក ដើម្បីចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវដែកឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។
- ***ពិចារណាបង្កើត ធនាគារអោចារ៍ណានីចារ៍ណ ដើម្បីទ្រទ្រង់ និង ជំរុញការនាំចេញអង្ករ និង ផលិតផលផ្សេងៗទៀត ។***
- ***ពិចារណាបង្កើត ធនាគារអេគ្ជិមអ៊ីមកម្ពុជា ដើម្បីទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្តចាំបាច់នានា សម្រាប់ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។***

៤.៤. វិធានការស្វែងរកទីផ្សារ

ក. វិធានការបន្ទាន់ និង ផ្តល់ផលភ្លាមៗ

- ***ស្វែងរកឱកាសនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារតំបន់ និង ពិភពលោក :*** ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវធ្វើការ-សិក្សាលម្អិតអំពីលក្ខខណ្ឌទីផ្សារគោលដៅសំខាន់ៗរបស់កម្ពុជា រួចត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ។ ចំពោះមុខក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវដឹកនាំគណៈប្រតិភូ ដែលមានតំណាងមកពីក្រសួង-ស្ថាប័នរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ និង ក្រុមហ៊ុននាំចេញអង្ករ ដើម្បីចរចាការលក់អង្ករឱ្យហ្វីលីពីន និង បន្តស្វែងរកឱកាសនាំចេញទៅឥណ្ឌូណេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ប្រ៊ុយណេ និង ប្រទេសសក្តានុពលដទៃទៀត ជាពិសេសបណ្តាប្រទេសនៅអឺរ៉ុប ។
- ***រៀបចំបង្កើតអង្គភាពតាមដានទីផ្សារស្រូវ-អង្ករ:*** ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង វិស័យឯកជន ត្រូវរួមគ្នាពិនិត្យលើជម្រើសនានា រួមមាន យន្តការមានស្រាប់របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ យន្តការរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ឬ យន្តការចម្រុះរដ្ឋាភិបាល និង វិស័យឯកជន ឬ យន្តការនៃវិស័យឯកជន ដើម្បីបង្កើតស្ថាប័នព័ត៌មានទីផ្សារស្រូវ-អង្ករ សម្រាប់ប្រមូលចងក្រងព័ត៌មានស្រូវ-អង្ករ និង វិភាគស្ថានភាពទីផ្សារតំបន់ និង

ពិភពលោក ។

- ***រៀបចំយន្តការផ្ដល់ព័ត៌មានសម្រាប់តួអង្គផ្សេងៗ នៃទីផ្សារក្នុងស្រុក:*** ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ ហើយប្រែក្លាយព័ត៌មានទាំងនោះជាសកម្មភាពតាមដានការទទួលខុសត្រូវ ទាំងក្នុងផលិតកម្ម ការកែច្នៃ ការនាំចេញ និង ពាណិជ្ជកម្ម ។ ការងារនេះ នឹងជួយសម្រួល និង គាំទ្រសកម្មភាពនៃរោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ និង សហគមន៍កសិករ ក្នុងការផ្ដល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និង ការបង្កបង្កើនផលតាមកិច្ចសន្យា ក៏ដូចជាដាក់ចេញនូវវិធានការគោល-នយោបាយសកម្មចូលរួម និង ឆ្លើយតបនានា ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

ខ. វិធានការរយៈពេលមធ្យម និង វែង

- ***រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជ្រៀតចូល និង ជំហរកម្ពុជា សម្រាប់ការប្រកួតប្រជែងក្នុងទីផ្សារតំបន់ និង ពិភពលោក:*** កម្ពុជាត្រូវកំណត់គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ ដើម្បីអាចឈរជើងបាននៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ។ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវដឹកនាំការងារនេះ ផ្ដោតលើសកម្មភាពស្វែងរកទីផ្សារ និង ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទីផ្សារជូនដល់ផលិតករ និង អ្នកនាំចេញ ព្រមទាំងការងារកសាងសមត្ថភាព ។ ជាមួយនេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ត្រូវសហការ និង ចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគីជាមួយបណ្ដាប្រទេសដែលមានសក្ដានុពលនាំចូលអង្ករ ។ ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តជំរុញធ្វើឱ្យសម្រេចបាន នូវគំនិតផ្ដួចផ្ដើមបង្កើតសមាគមប្រទេសនាំចេញអង្ករ ។

V - ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

15. gp2gjp4Bph l hf0pku1py4 l ypyp Sjhbpfs6pL5f Ð fHc l y8dok74puDy86pytpg 7p9syH t9suhby8i \ t9y l syH AtkpgsyHy9;h2ptpgdo9sdolosglof y9 7ksjPr l fyy sjr0sjpHdkp l 1py4 l 7p9sypH \

7!ö;hitrdk8u9S;t Ð fnHshtipbptpk6pi y9 fnHshsd3pH3gprutpgSdodoh bptpk6pi y9 4purybpfuLptgnBpyDytdritrk7t7sysr39 2puskkt9gj8dBp9 \ tpg¬8ys l p3shdouy6pgpkpdksyPrpytdri s1 l ogrpn7t tpgSo9Sft y9 tpgsdkpfdku tfnH s7Py9tipbptpk6pisyPs70 l \ t9y l syH tpgSdodohrys7l97piDybptpk6pi2HÆ7uhsjp l ;phs7Psh ផលិតកម្មស្រូវនៅកម្ពុជា ។ ការយល់ឱ្យច្បាស់ពីប្រភេទ លក្ខណៈ ទំហំ និង ភាពញឹកញាប់នៃគ្រោះថ្នាក់ទាំងនេះ bpf2 l pLs l 9bpfsdi l r5y2psdkf sjr07o7hsd3pHr1ygp l Sjhbpfstirpyse9 sjp l ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាន និង បង្កើតយន្តការបន្សាំទៅនឹងtpgSdodohbptpk6pi \

7@ötsnyDcsdo95ky92HÆ7uh ដោយផ្ទាល់លើផលិតកម្មស្រូវ ការកែច្នៃ និង ការដឹកជញ្ជូន ។ 2ph7;h kri4pudotidoS29gokt r2pbpf6ptfH sjp l kpgcpruhsyPtr2pfnHs7Pshtpg

ypfhsdo9ÆyyFuogs7k \ bpdk l s1isyH tpg l tfi7tjpt 3o0di8Bpys;pis7Pshtpgd3od39 tpg8ys l p3sh8k l ថាមពល ក៏ដូចជាប្រសិទ្ធភាពនៃប្រតិបត្តិការរបស់អគ្គិសនីកម្ពុជា ។ ទៅអនាគត កម្ពុជានឹងខំប្រឹងប្រែងធ្វើពិពិធកម្មdo4ucpruh sjr0tpioy l Dcsjr y9 tpgu9S;t5p9shsdo9ÆyyF \ syPt9ogtpg n Sjhsdo9s709Dc gp2gjp4Bphy9fpi86pytpgfpBpfypyp jfSjh6poBpyby8i ty9rt sjr0oy l krp6sjp l ;phs7Pshtktg y9 ®kKp1trStDfb9g \

7#ö7;Kpgb9g2p7;Kpgrpytpg3pupgtdri5k \ jsfH tpgSdodoh5p9ys l pBp l gok dos7kypfhb9g2HÆ7uhsjp l ;phfsupHogrpn idr8tpg y9 iDrypsfv \ gp2gjp4Bphy9 ud99tpg9pg ¤tpg7i£ sjr0os9i7ypt7y9h2pr l dos7kypfhb9g sjr0tpioy l 1py4 l 7p9 sypH \

7$ötpgsotf1fsupHtpgypsfv bpfonphpLb9gs709Dc s1 l l ytpgdoDunt9tpg¬ gtKp7tsk0l9y9fHs5Kp l Sjhbpfs6pLoHuphjhkyk5sk0l9t9dos7k \ tpgs6ogto0tr (Speculation) t97;Kpgdk8 iprg l Ftpgkt7t sjr0dt70t1p9sx9 y9 hto9fDck7SioHuph jh284pugoktktg y9 kyk5sk0l97p9rh \ t9y l syH tpg8p l iDrkpy4pu7;Kpgt9dkt y9 sdtPdos7k rpykpgFk5py5p9npk kdrposglofS;ytpg;hi S;ytpgypfh8i6pisjr y9 S;ytpgypsfv tjf2p ធានាការគ្រប់គ្រងថ្លៃស្រូវអង្ករឱ្យបានល្អ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តរក្សាការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ហើយនឹងរៀបចំដាក់sfvy886pytpgfpBpf sjr0gtKpkyk5sk0l9t9dos7k y9gtKpkg4puDc\

ទី៥. ផលចំណេញពីវិធានការគោលនយោបាយនេះ អាចនឹងមិនបែងចែកប្រយោជន៍ដល់កសិករដោយ ;ph suph3BpySis7Pshzvtnph btypsfv y9 bt;i;9krpgFtktr \ gp2gjp4Bph dotpy5poy8s3phtpgn7;Kpg tpgdotidoS29kfgi¬l i6r y9 6pypbLrpytpgfhgrd3o4p3 uptuy \ sjp l kpgkri4putktgrpytdri gp2gjp4Bphy9do9Sdo92 l sd2prSd29onH¬ onphtktg 6pypbLrpytpgfhgr y9 sjpHdkp l t9hgokut3pi \

7¼ötpgby8i2ptSk9y9bpfrpytpghBpt y9 kd3kpv sjp l kpgtpgkdrokdrhry rpydok74pu y9 tpg77h5kdi8ryf0pkhpk t9fsnprdtk9¬kpoyby8i \ sjr0sjpH¬ dkp l 1py4 l syH gp2gjp4Bphy96pypbLrpytpgkdrokdrhhdoskg y9 tpgSo9Sft4pgtf y9 tpg77h5kdi8f0pkhpk dur7p9jptsfvy8 l ytpgiprjpy y9 jpt7ntrfsvHBpi4pu bktr7p9ep l Sjhbpfstirpy \

7&ösyPioyb48ååyjnpdk8bpfy9tpgsdodBpk23rtdri5k y9tpggtgpy7dypyjDdu sjrLud9tD;jjpjH Sjhs6pLsbp l oHvhjhdouysbtek \ t9y l syH gp2gjp4Bphy9 l t fi7tjpt5kshtpggtKpihL4pudouysbtek y9ogkpy ksjP6pypbLrpytpgb48ååd otosjp l fg4pu \

VI - យន្តការស្ថាប័នសម្រាប់អនុវត្តវិធានការជំរុញការផលិតស្រូវ និង ការនាំចេញអង្ករ

16. sjr06pypdok74pu y9 4puktk7t9tpgby8i86pytpgs3physlpBplsyH gp2gjp4Bph ksdrfjptsfvy8lytpgkpoykdrpokdrokdrh y9 iprjpytpgby8i jf5p9sdtprÖ

- 3nFtrp6tpgs3physlpBplskjtf y91gv8i di877h5kdi8iprjpy 8pliDr y9 kdrokdrhtdris3physlpBpl sjr06pypk9i4pu y9 dok74puDy86pytpg s3physlpBplsyH 2pr ly9s3physlpBplskjtfs;K9s7li \
- 3nFtrp6tpg2gvtpgypsfvtk;h Sjhjtypsjpldtk9tktr gtpdorpv y9 នៃសាទ និង ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ជាអ្នកទទួលបន្ទុកសម្របសម្រួលរួម និង ជាសេនាធិការឱ្យប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលt9tpg2gvby8is3physlpBplkutpg2gv;hitrdk8 y9 tpgypsfv b9gtr2p \
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវទទួលខុសត្រូវរៀបចំ និង ដោះ-ស្រាយovpypypvtuyy9tpgos9ikpoy1gv8i tjf2pvtuyy91gvo07py dko iprkpgiDyAtkpgs3physlpBplsyH \
- ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ត្រូវអនុវត្តតាមការបែងចែកមុខងារ និង ភារកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងវិធានការ និង យន្តការស្ថាប័នខាងលើ dur7p9di8gpltpgnbu8åäy4pu dur7p9skse9 y886pytpgStkdrh Ð 86pytpgoSyr 2drpo2ydor5Dygp2gjp4BphuyiLksdrf y9 ;htpgSnyp iprtpgfpBpf \

VII - សន្និដ្ឋាន

17. ទោះបីបច្ចុប្បន្នទីផ្សារអង្ករពិភពលោក ជាទីផ្សារដែលមានការគាំពារកម្រិតខ្ពស់ក្តី កម្ពុជាមានកាលា-នុវត្តភាពខ្ពស់សម្រាប់ការនាំចេញអង្ករនៅពេលអនាគត ដោយសារកំណើនផលិតកម្មក្នុងស្រុក និង សក្តានុពលពាណិជ្ជកម្មអង្ករអន្តរជាតិ ។ កន្លងមក លទ្ធផលការងារនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ជាពិសេស ការងារបង្កើនផលិត-ភាព និង ពិពិធភាវូបនីយកម្មកសិកម្ម សម្រេចបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ ដោយសារការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងសកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស ការចូលរួមយ៉ាងសស្រាក់សស្រាំពីកសិករ ។

18. ជាការពិត កំណើនល្អប្រសើរនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម នមងអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើនលើសលប់ ដែលប្រកបរបរកសិកម្ម ទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ពីកំណើននេះ ហើយជីវភាពរបស់ពួកគេ ក៏នឹងត្រូវបានលើកតម្កើងបន្ថែមមួយកម្រិតទៀតដែរ ។ ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាបន្តជំរុញលើកស្ទួយផលិតកម្មស្រូវ និង ដោះស្រាយនូវរាល់ឧបសគ្គនានា ដែលបង្កការលំបាកដល់ការនាំចេញអង្ករពីកម្ពុជា ។ ពិតណាស់ថាជោគជ័យនៃវិធានការខាងលើ នឹងចំណុះទៅលើការអនុវត្តជាក់ស្តែង ហើយកិច្ចការនេះមានសភាពស្មុគ្រស្មាញ

ពិបាកនឹងសម្រេចបាន ដែលទាមទារឲ្យមានកិច្ចសហការ ការសម្របសម្រួល និង ការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ ជាពិសេសត្រូវមានជំហរដឹកនាំ និង សកម្មគ្រប់គ្រង ពីសំណាក់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។

19. រាជរដ្ឋាភិបាលមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល និង តួអង្គដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រួមទាំងវិស័យឯកជន និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រជាកសិករកម្ពុជានៅទូទាំងប្រទេស នឹងចូលរួមចំណែកយ៉ាងសស្រាក់សស្រាំនៅក្នុងបេសកកម្មដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនេះ ដើម្បីភាពរុងរឿង វឌ្ឍនភាព និង វិបុលភាពនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

****+****